

Στις κρυφές των ορεινών όγκων της Κρήτης η επιστημονική γνώση διασταυρώνεται με τη λαϊκή παράδοση και το Πανεπιστήμιο προσλαμβάνει νέα διάσταση. Οι αίθουσες διδασκαλίας αντικαθίστανται από παραδοσιακά καφενεία, πλατείες και αυλές μοναστηριών, ενώ επιστήμονες και απλοί άνθρωποι,

ηλικιωμένοι, παραγωγοί και κτηνοτρόφοι εναλλάσσονται στον ρόλο του καθηγητή. Το Πανεπιστήμιο των Ορέων κάνει μια ειρηνική επανάσταση «χτίζοντας γέφυρες επικοινωνίας ανάμεσα στους κατοίκους των αστικών κέντρων και σε εκείνους των απομακρυσμένων χωριών» λέει ο εμπνευστής του κ. Ιωάν-

νης Παλλήκαρης, καθηγητής Οφθαλμολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης. Ο «ισόβιος έρωτας» του ίδιου και της συζύγου του για την Κρήτη και τους ανθρώπους της γέννησε πριν από έξι χρόνια την ιδέα ενός ανοίγματος της επιστημονικής κοινότητας προς την τοπική κοινωνία.

Παραδοσιακά καφενεία μετατρέπονται σε αίθουσες διδασκαλίας και η καινοτομία συναντά την παράδοση

Το Πανεπιστήμιο πήρε τα βουνά

Καθηγητές του Πανεπιστημίου Κρήτης βοηθούν κατοίκους ορεινών χωριών να διατηρήσουν παλιές τεχνικές

ΟΙ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ του Πανεπιστημίου των Ορέων γίνονται συχνά στο ύπαιθρο, σε αυλές και πλατείες

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
ΟΛΓΑ ΚΛΩΝΤΖΑ

Το όραμα της διατήρησης των γνώσεων που περνούν από γενιά σε γενιά προτού αυτές χαθούν οριστικά με τη βοήθεια των νέων τεχνολογιών βρίσκεται στο επίκεντρο της αποστολής του Πανεπιστημίου των Ορέων. «Ένας νέος φιλόδοξος στόχος, προσωπική εμπνευση της συζύγου μου, κυρίας Βαρβάρας Τερζάκη, είναι η αναβίωση της ιερής τέχνης της υφαντικής, η οποία ήκμασε στην Κρήτη και κινδυνεύει να χαθεί» επισημαίνει.

Εκτός όμως από την πολιτιστική και επιστημονική αποστολή του, εξίσου σημαντική είναι η τριτοβάθμια φροντίδα υγείας που προσφέρεται από 250 εθελοντές γιατρούς όλων των ειδικοτήτων σε κάθε εξόρμηση του ΠτΟ. Μπορεί το έργο αυτό να μη μοιάζει τόσο εμπνευσμένο, όμως αν αναλογιστεί κανείς ότι «οι περισσότεροι από τους ανθρώπους που εξετάζονται δεν είχαν ποτέ πριν δυνατότητα πρόσβασης στις περισσότερες από αυτές τις ειδικότητες», όπως εξηγεί ο κ. Παλλήκαρης, τότε γίνεται αναληπτό το μέγεθος της προσφοράς.

«Στόχος μας είναι να επαναπροσδιορίσουμε την ευτυχία με ανθρώπινους δείκτες και όχι με εισοδηματικά δεδομένα, την ευτυχία που πηγάζει από τις ανθρώπινες σχέσεις, την παράδοση και το φυσικό περιβάλλον» σχολιάζει στο «Βήμα» ο κ. Παλλήκαρης. Συνοδοιπόροι του σε αυτό το δημιουργικό ταξίδι είναι πολλοί επιστήμονες-ερευνητές, επιχειρηματίες, τοπικοί φορείς και απλοί εθελοντές.

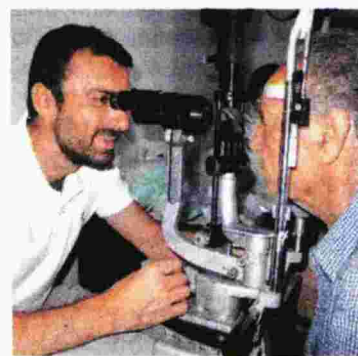
Αφορμή για τις πρώτες δράσεις του Πανεπιστημίου των Ορέων έγινε η παρατηρούμενη αύξηση της παραβα-

τικότητας σε σχολεία ορεινών απομακρυσμένων χωριών του νησιού, όπως εξηγεί ο κ. Παναγιώτης Μιχαηλίδης, καθηγητής Παιδαγωγικών του Πανεπιστημίου Κρήτης. «Οι μαθητές στις περιοχές αυτές αισθάνονται αποκομμένοι από τα άλλα παιδιά της ηλικίας τους. Θεωρούν ότι το σχολείο δεν έχει να τους προσφέρει τίποτα ουσιαστικό για την καθημερινότητά τους» επισημαίνει.

Με τη συμβιωματική εκπαίδευση τα παιδιά των χωριών έρχονται σε επαφή με συνομηλικούς τους των πόλεων και έχουν την ευκαιρία να ανακαλύψουν όσα τα ενώνουν. Τα μεν περιγράφουν πώς μαζεύεται το γάλα και φτιάχνε-

ται το τυρί, ενώ τα δε εξιστορούν πώς περνούν τον χρόνο τους στην πόλη. «Φαίνεται ότι πολλές φορές αυτές οι εναλλακτικές μέθοδοι διδασκαλίας είναι πιο αποτελεσματικές και κάνουν τα παιδιά να αγαπήσουν τις αξίες του τόπου τους» καταλήγει ο κ. Μιχαηλίδης.

Αυτή ακριβώς η αγάπη και ο σεβασμός στις αξίες με τις οποίες μεγάλωσε κράτησαν τον κ. Εμμανουήλ Πατεράκη στο παραδοσιακό επάγγελμα του κτηνοτρόφου. Ως νέος άνθρωπος όμως, ήξερε από μικρός ότι για να πετύχει θα πρέπει να ακολουθήσει νέες μεθόδους παραγωγής και εμπορίας των προϊόντων του, για τον λόγο αυ-

ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ ΙΑΤΡΟΣ κάνει οφθαλμολογικό έλεγχο σε ηλικιωμένο κάτοικο του χωριού Τζιτζιφές Αποκορώνου

τόν είχε ένα όραμα «να συνδέσει την κτηνοτροφία με το Πανεπιστήμιο».

Αυτό τον οδήγησε κοντά στο ΠτΟ από το πρώτο του ξεκίνημα, ενώ το μεράκι για τη δουλειά του τον έφερε σε θέση να μιλάει στους ανθρώπους των χωριών για ανάπτυξη και καινοτομία. Η δοκιμαστική λειτουργία ενός ηλιακού τυροκομείου είναι μια πρόταση του ΠτΟ που υποστηρίζει με πάθος, καθώς «μπορεί να δώσει τη δυνατότητα σε έναν ορεινό που δεν διαθέτει καν ρεύμα με τη βοήθεια του ήλιου και του αέρα να τυροκομήσει το γάλα του σε μεγάλο υψόμετρο», όπως εξηγεί.

«Οι άνθρωποι στην Κρήτη διψάνε να ακούσουν ενδιαφέροντα πράγματα και να βελτιώσουν τη ζωή τους» λέει στο «Βήμα» ο κ. Ηλίας Μανουσάκας, ιδρυτής της εταιρείας Creta Carob που επεξεργάζεται και εμπορεύεται χαρούπια. Ο ίδιος είχε την τύχη να βρεθεί στην αποστολή του ΠτΟ στον Δήμο Αποκορώνου Χανίων.

Η πρόσκληση έγινε με αφορμή την ενασχόλησή του με ένα προϊόν «που το είχαμε αφήσει πίσω από την περίοδο της Κατοχής», το χαρούπι, το οποίο είναι 100% βιολογικό. «Το χαρούπι κέρδισε το ενδιαφέρον των ανθρώπων, καθώς με τις καινοτόμες μεθόδους επεξεργασίας που έχουμε εισαγάγει προσφέρει νέες ευκαιρίες ανάπτυξης» επισημαίνει στο «Βήμα».

«Σήμερα, το να γίνεται κανείς υπάλληλος δεν έχει καμία αξία μισθολογικά, αλλά και σε όρους ανάπτυξης» λέει χαρακτηριστικά, καταλήγοντας ότι ο κόσμος πρέπει να αφησεί τις μεγάλες πολιτείες και να γυρίσει στην περιφέρειά, να ασχοληθεί με την παραγωγή και την ανάπτυξή της.

Πρόσκληση

Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ κ. Ιωάννης Παλλήκαρης στην πρώτη επίσκεψη του ΠτΟ στην Κάσο με μια ηλικιωμένη κάτοικο

Από την Κρήτη στην Κάσο

Η κυρία Σοφία Μαστοράκου γοητεύθηκε από τη δράση του Πανεπιστημίου των Ορέων και το προσκάλεσε στην Κάσο, όπου οι άνθρωποι, όπως λέει, έχουν μεγάλη ανάγκη την επικοινωνία με ανθρώπους που διαθέτουν γνώσεις και τεχνολογία. Η ανταπόκριση ήταν άμεση και έτσι οι εθελοντές έχουν ήδη ταξιδέψει εκεί δύο φορές.

Αυτό που την εντυπωσιάζει περισσότερο είναι η συμμετοχή των ανθρώπων στις συζητήσεις. «Οι νέοι βγάζουν πικρία και αγωνία για το μέλλον. Συμμετέχουν, εκφράζουν αντιρρήσεις, αλλά και προτάσεις». Τα βότανα του νησιού που μπορούν να εξαχθούν στις μεγάλες φαρμακοβιομηχανίες του πλανήτη, η παραγωγή μελιού που χρειάζεται υπο-

στήριξη, η ανακύκλωση που θέλουν να φθάσει στο νησί αλλά λόγω της οικονομικής συγκυρίας όλο αναβάλλεται είναι μόνο ορισμένα από τα θέματα που τους απασχολούν.

Αντίστοιχα αιτήματα συμμετοχής φθάνουν καθημερινά από το Καρπενήσι, την Κάρπαθο, το Καστελόριζο, την Ηπειρο, τη Δυτική Μακεδονία και την Πελοπόννησο. Αν και το ΠτΟ, το οποίο αυτοχρηματοδοτείται από τα μέλη του, δεν έχει τη δυνατότητα να απλώσει τη δράση του σε ολόκληρη τη χώρα, μπορεί να γίνει παράδειγμα προς μίμηση. «Ευχόμαστε η δράση μας να εμπνεύσει κι άλλους ανθρώπους. Εμείς θα είμαστε εκεί να συνδράμουμε με τις γνώσεις και την εμπειρία μας» λέει ο κ. Παλλήκαρης.